

♫ Haar kookkunst was zo slecht dat de vliegen de hordeur dichtgooiden.

Rodney Dangerfield

16.6.8 Vlieg, vloog, vlug

Vliegen kan je buitenhouden met horren (en kralengordijnen).

Een doorzichtige plastic zak met water buiten aan de deur hangen zou ook helpen.

Met een vliegenmepper, vliegenvaal, vliegenvanger (kleeflint) en vleesetende planten kan je ze vangen of vermoorden. (Pruisisch) blauw schijnen ze te mijden.

Ze houden niet van boerenwormkruid, lavendel, laurier, zegekruid (*Nicandra physalodes*), afrikaantje (*tagetes patula*), vlier en notelaar. En niet van verdampend azijn, of een schijfje citroen.

Een vlieg ruikt en proeft met speciale organen op de haren van haar poten.

Omdat deze haartjes snel vuil worden, wrijven de vliegen hun poten vaak tegen elkaar.

Figuur 135

Fruitvliegenvaal

Huisvliegen hebben geen mond om te proeven of kauwen. Ze braken

op een hapje om het voedsel te verteren en gebruiken hun

sponsachtige tong om de voedingsstoffen op te zuigen.

De **Blandford fly** (*Simulium posticatum*) is een bloedzuigend, klein (2-3 mm) zwart vliegje, genoemd naar het Engelse plaatsje waar het in 1972 100den mensen last bezorgde. Het vrouwtje zoekt bloed voor het gaat paren. De steek (op de onderbenen) is pijnlijk en zorgt voor zwelling, allergische reacties en jeuk. Ze komt ook voor in de Lage Landen.

Bij de **zwarte stalvlieg** (*Stomoxys calcitrans*) zie je aan de kop de palpen waarmee ze venijnig kan steken. Ze zit met haar kop omhoog, in tegenstelling tot de huisvlieg (*Musca domestica*). Die is even groot (6-8 mm), heeft geen stekende monddelen en bijt niet.

De zwarte huisvlieg is een microbentaxi. De bacteriesoorten binnenin de vlieg blijven redelijk gelijkaardig in verschillende landen en omgevingen. Vliegen uit gelijkaardige omgevingen dragen buiten op hun lijf gelijkaardige microben gemeenschappen (en schimmels) wat betekent dat die gemakkelijk kunnen meeliften. Een gezond mens heeft normaal geen last van deze lifters.

♫ *Vliegroute: weg die een insect volgt. Erno Sourbron*

Vuurvliegjes of glimwormen (*Lamprohiza splendidula* (kleine) en *L.*

noctiluca (gewone)) zijn eigenlijk kevers die er soms larve-achtig uitzien. Door

luciferine kan hun achterlijf (meestal geel-groen) licht geven (bioluminescentie)

zodat mannetjes en vrouwtjes elkaar kunnen vinden. Ze geven beide licht. Sommige

soorten geven zelfs lichtsignalen. De larven eten slakken ! Ze leven 2 jaar als larve, en slechts 1 à 2 weken als volwassen kever.

Haften of **eendagsvliegen** (orde Ephemeroptera) leven vooral als nimf (juveniel ontwikkelingsstadium) in het water. De volwassen dieren leven slechts kort, enkel om te

paren. Eendagsvliegen leven zo kort (5 minuten tot enkele dagen) dat ze niet eten, geen bruikbare monddelen hebben en een enkel met lucht gevuld spijsverteringsstelsel.

♪ *En kom nog maar eens terug op bezoek als je heel weinig tijd hebt.*

De **vliegenzwam** (📖 *Amanita muscaria*) is onze typische en bekendste paddenstoel: donkerrode hoed met witte stippen.

In de 13e eeuw schreef Albertus Magnus: 'Hij wordt vliegenzwam genoemd, omdat hij vliegen doodt wanneer hij geplet wordt in melk'.

De aanwezige gifstoffen (vooral uit het rode vlies, muscarine) lossen in melk op en trekken vliegen aan. Op die manier werd het ook (enkel bereikbaar voor vliegen) bij het vee in de stallen gebruikt als insecticide.

De toxiciteit wordt in de volksmond vaak overdreven. Aanraken kan geen kwaad. Na inname volgt excitatie: gedragsstoornissen, euforie of woede, agitatie, verwardheid, delirium, hallucinaties.

Daarna een diepe slaap (soms een coma). Misselijkheid, braken en diarree kunnen eveneens voorkomen.

Meestal herstelt het lichaam binnen de 12 tot 24 uur. De behandeling bestaat uit het bestrijden van de symptomen, er is geen tegengif.

♪ *De vlieg die niet gemept wil worden, zit het veiligst op de vliegenmepper.*

♪ *'Je zult maar een eendagsvlieg zijn en net je dag niet hebben.'*

Fons Janssen

Mierenleeuwen (📖 Myrmeleontidae) zijn insecten die lijken op iets tussen een gaasvlieg en een waterjuffer.

Vooral als juveniel (larve, jong) zijn ze gekend. Ze kunnen 2 tot 3 jaar oud worden en 10 mm groot. Hun trechtervormig (val)kuiltje maken ze door zich achterwaarts spiraalsgewijs te bewegen. Ze graven zich in het centrum in, je ziet de kaken nog net boven de bodem. Ze kiezen een tegen regen beschutte, zandige bodem. Een langskomende prooi -meestal een mier, maar ook andere insecten- alarmeert de jager door korrels naar beneden te laten rollen. Die reageert door veel zandkorrels goed gemikt te gooien, zodat de prooi naar het puntje zakt en met de kaken onder het zand gesleurd, verdoofd en leeggezogen wordt. De lege huid wordt ook weer uit de trechterval gekeild. In België en Nederland komen de 'gewone' mierenleeuw (*Myrmeleon formicarius*) en de gevlekte mierenleeuw (*Euroleon nostras*) voor.

♪ *Bromvlieg: humeurig insect. Erno Sourbron*